

สาระสำคัญของ
พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา
ระบบเกษตรพันธสัญญา

พ.ศ. 2560

ปัญหาาระบบ เกษตรพันธสัญญา

สาเหตุ

1. ความไม่เท่าเทียมด้านข้อมูล
2. ความไม่เท่าเทียมด้านรับความเสี่ยง
3. ความไม่เท่าเทียมด้านการแบ่งปันผลประโยชน์
4. ความไม่เท่าเทียมด้านการบังคับใช้กฎหมาย
5. เกษตรกรขาดศักยภาพในการผลิต

ผล

โครงสร้างของระบบเกษตรพันธสัญญาไม่เกิดความสมดุล
ระบบเกษตรพันธสัญญาไม่เกิดความเป็นธรรม เกิดความเสียหาย
ต่อภาคการเกษตร และเศรษฐกิจของประเทศ

ความสำคัญของพ.ร.บ.

1. ระบบเกษตรพันธสัญญาได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นธรรมอย่างยั่งยืน
- 2.คุ้มครองคู่สัญญาในการทำสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา
3. ลดความขัดแย้งที่เกิดจากการทำสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญาและลดการนำคดีขึ้นสู่ศาล

สาระสำคัญของ พ.ร.บ.

ระบบเกษตร พันธสัญญา

1. ขอบเขตการบังคับใช้ และบทนิยาม (มาตรา 3 - 4)
2. คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา (มาตรา 6 ถึงมาตรา 15)
3. ระบบเกษตรพันธสัญญา (มาตรา 16 ถึงมาตรา 28)
 - 3.1 ผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตร
 - 3.2 การทำสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา
4. การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท (มาตรา 29 ถึงมาตรา 37)
5. บทกำหนดโทษ (มาตรา 38 ถึงมาตรา 42)
6. บทเฉพาะกาล (มาตรา 43 ถึงมาตรา 48)

**สาระสำคัญของ
พ.ร.บ.
ระบบเกษตร
พันธสัญญา
พ.ศ. 2560**

1. ขอบเขตการบังคับใช้ และบทนิยาม

- กำหนดขอบเขตการบังคับใช้ (มาตรา 3)
- บทนิยาม (มาตรา 4)
 - * ระบบเกษตรพันธสัญญา
 - * ผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตร
 - * เกษตรกร
 - * เกษตรกรรม
 - * บทนิยามอื่น ๆ

**สาระสำคัญของ พ.ร.บ.
ระบบเกษตร
พันธสัญญา
พ.ศ. 2560**

2. คณะกรรมการส่งเสริม และพัฒนาระบบเกษตร พันธสัญญา

**คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตร
พันธสัญญา**

- องค์ประกอบ

- * รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน
- * รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธาน
- * หัวหน้าส่วนราชการ ตัวแทนภาคเอกชน และผู้นำ
องค์กรที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง
จำนวน 13 คน
- * กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกิน 9 คน

2. คณะกรรมการส่งเสริม และพัฒนาระบบเกษตร พันธสัญญา (ต่อ)

**สาระสำคัญของ
พ.ร.บ.
ระบบเกษตร
พันธสัญญา
พ.ศ. 2560**

สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

- ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สป.กษ.) ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
- อำนาจหน้าที่ตามมาตรา 14 และตามที่ พ.ร.บ. กำหนด

3. ระบบเกษตรพันธสัญญา

3.1 ผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตร

- การแจ้งประกอบธุรกิจในระบบเกษตรพันธสัญญา (มาตรา 16)
- การจัดทำทะเบียนผู้ประกอบการทางการเกษตร และการเปิดเผยให้ประชาชนตรวจสอบ (มาตรา 17)
- การแจ้งเลิกการประกอบธุรกิจ (มาตรา 18)

3.2 การทำสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา

- การจัดทำเอกสารสำหรับการชี้ชวนและร่างสัญญา (มาตรา 20)
- การกำหนดรายละเอียดของสัญญาให้มีความโปร่งใสและเป็นธรรมในทางปฏิบัติ (มาตรา 21)

**สาระสำคัญของ
พ.ร.บ.
ระบบเกษตร
พันธสัญญา
พ.ศ. 2560**

3. ระบบเกษตรพันธสัญญา(ต่อ)

3.2 การทำสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา (ต่อ)

- การคุ้มครองคู่สัญญา กรณีสัญญาไม่มีรายละเอียดตามมาตร 21 (มาตรา 22)
- การกำหนดรูปแบบสัญญาที่อาจมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม หรือสิ่งแวดล้อม (มาตรา 23 - 24)
- ข้อกำหนดการห้ามแบ่งสัญญา หรือทำให้สัญญาไม่เข้าลักษณะของสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา (มาตรา 25)
- กำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขที่มีลักษณะเลือกปฏิบัติ หรือใช้สิทธิตามกฎหมายโดยไม่สุจริตและไม่เป็นธรรม ให้ไม่มีผลใช้บังคับสัญญา (มาตรา 26)
- การห้ามบอกเลิกสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา (มาตรา 27)

**สาระสำคัญของ
ของ พ.ร.บ.
ระบบเกษตร
พันธสัญญา
พ.ศ. 2560**

4. การไต่ถามข้อพิพาท

**สาระสำคัญของ พ.ร.บ.
ระบบเกษตร
พันธสัญญา
พ.ศ. 2560**

- เงื่อนไขการเข้าสู่กระบวนการไต่ถามข้อพิพาท (มาตรา 29)
- คณะกรรมการไต่ถามข้อพิพาทกรุงเทพมหานคร และประจำจังหวัด (มาตรา 30 - 32)
- แนวทางการไต่ถามข้อพิพาท กรณีสัญญาที่มีข้อพิพาทครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่สองจังหวัดขึ้นไป (มาตรา 33)
- ระยะเวลาการไต่ถามข้อพิพาท (มาตรา 34)
- มาตรการคุ้มครองคู่สัญญาระหว่างกระบวนการไต่ถามข้อพิพาท (มาตรา 36)
- การทำสัญญาประนีประนอมยอมความ (มาตรา 37)
- การสั่งจำหน่ายข้อพิพาท (มาตรา 37)
- แนวทางการดำเนินคดีแบบกลุ่ม (มาตรา 37)

**สาระสำคัญของ
พ.ร.บ.
ระบบเกษตร
พันธสัญญา
พ.ศ. 2560**

5. บทกำหนดโทษ

- กำหนดโทษปรับสำหรับผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติที่ พ.ร.บ. กำหนด (มาตรา 38-41)
- คณะกรรมการเปรียบเทียบกรุงเทพมหานคร และในส่วนภูมิภาค (มาตรา 42)
- อำนาจเปรียบเทียบความผิดของคณะกรรมการ เปรียบเทียบตาม พ.ร.บ. (มาตรา 42)

**สาระสำคัญของ
พ.ร.บ.
ระบบเกษตร
พันธสัญญา
พ.ศ. 2560**

6. บทเฉพาะกาล

- ระยะเวลาการแจ้งประกอบธุรกิจทางการเกษตรกรณีประกอบธุรกิจอยู่แล้ว (มาตรา 43)
- ระยะเวลาการจัดทำทะเบียนผู้ประกอบการทางการเกษตร (มาตรา 44)
- แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา 45)
- กรณีสัญญาที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่ พ.ร.บ. ใช้บังคับ (มาตรา 46)
- ระยะเวลาการตราอนุบัญญัติตาม พ.ร.บ. (มาตรา 48)

บทบาทหน้าที่ ของผู้ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย เมื่อ พ.ร.บ. มีผลบังคับใช้

ผู้ประกอบการ
ธุรกิจทาง
การเกษตร

เกษตรกร

หน่วยงาน
ภาครัฐ

บทบาทหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตร

สิทธิและหน้าที่

- การแจ้งการประกอบธุรกิจ และยกเลิกประกอบธุรกิจต่อ สป.กษ.
- การจัดทำเอกสารสำหรับการขึ้นชื้อน และร่างสัญญาให้เกษตรกรทราบล่วงหน้า
- การส่งเอกสารสำหรับการขึ้นชื้อนให้กับ สป.กษ.
- การทำสัญญาจะต้องมีข้อมูลรายละเอียดตามที่ พ.ร.บ. กำหนด
- การส่งมอบสัญญาฉบับให้กับเกษตรกรในวันทำสัญญา
- สิทธิร้องขอให้เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
- การรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือความเสียหายในกรณีที่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

บทบาทหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตร

ข้อห้าม

- ห้ามแบ่งสัญญาหรือทำให้การทำสัญญาไม่เข้าลักษณะของสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา
- ห้ามกำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขที่ไม่เป็นธรรม เอาเปรียบ หรือจำกัดสิทธิคู่สัญญา ตามที่ พ.ร.บ. กำหนด
- ห้ามดำเนินการใด ๆ ที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่อีกฝ่ายในระหว่างการใกล้เคียงข้อพิพาท

การแจ้งประกอบธุรกิจ การเลิกประกอบธุรกิจ และการจัดทำเอกสารสำหรับการขีซชวนและร่างสัญญา

1. การแจ้งการประกอบธุรกิจ และเลิกประกอบธุรกิจต่อ สป.กษ.

- 1.1 ผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตรที่อยู่ในข่ายหรือมีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจในระบบเกษตรพันธสัญญาอยู่ก่อนที่ พ.ร.บ. ใช้บังคับ ให้แจ้งการประกอบธุรกิจภายใน 30 วันนับแต่วันที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
- 1.2 ผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตรที่ประสงค์จะเข้าสู่การประกอบธุรกิจในระบบเกษตรพันธสัญญา ให้แจ้งการประกอบธุรกิจก่อนเริ่มประกอบกิจการ
- 1.3 การเลิกประกอบธุรกิจในระบบเกษตรพันธสัญญาจะต้องแจ้งเป็นหนังสือล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วันก่อนวันที่จะเลิกการประกอบธุรกิจ

2. การจัดทำเอกสารสำหรับการขีซชวน และร่างสัญญา

- 2.1 ผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตรต้องจัดทำเอกสารสำหรับการขีซชวนและร่างสัญญาให้เกษตรกรทราบล่วงหน้าก่อนการทำสัญญา
- 2.2 ส่งสำเนาเอกสารสำหรับการขีซชวนให้ สป.กษ. เก็บไว้เพื่อใช้เป็นเอกสารในการตรวจสอบจำนวนหนึ่งชุด
- 2.3 เอกสารสำหรับการขีซชวนต้องมีข้อความหรือคำรับรองเกี่ยวกับข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนและเข้าทำสัญญาตามที่ พ.ร.บ. กำหนด
- 2.4 เอกสารสำหรับการขีซชวนถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา

บทบาทหน้าที่ของเกษตรกร

สิทธิและหน้าที่

- สิทธิในการได้รับสัญญาคุ้มครองในวันทำสัญญา
- สิทธิในการเลือกให้เพิ่มความในสัญญาให้ครบถ้วนตามที่ พ.ร.บ. กำหนด หรือจะบอกเลิกสัญญาภายในระยะเวลา
- สิทธิในการร้องขอให้เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

ข้อห้าม

- ห้ามดำเนินการใด ๆ ที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่อีกฝ่ายในระหว่างการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ

- 1. การจัดแจ้งการประกอบธุรกิจทางการเกษตร**
สป.กษ./สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
- 2. การจัดเก็บเอกสารสำหรับการชื้อชวน**
สป.กษ./สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
- 3. การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท**
คณะกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทประจำจังหวัด
สป.กษ./สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
- 4. การเปรียบเทียบปรับ**
คณะกรรมการเปรียบเทียบในส่วนกลางและภูมิภาค
สป.กษ./สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดที่กำหนด

สำนักงานปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์

